

400 batów (Les quatre cents coups)

Reżyseria: Francois Truffaut

Projekt scenariusza: Francois Truffaut

Scenariusz: Francois Truffaut i Marcel Moussy

Dialogi: Marcel Moussy

Zdjęcia: Henry Decae

Muzyka: Jean Constantin

Wykonawcy: Jean-Pierre Leaud, Claire Maunier, Albert Remy, Rene Bigey, Guy Decombe...

Premiera: 1959 rok

W filmie *400 batów* Jean-Pierre Leaud gra rolę chłopca przepelnionego pasją do kina, a jednocześnie odrzuconego przez matkę, co wywołuje młodzieńczy bunt i alienację społeczną. Film ma częściowo charakter autobiograficzny.

Szczerść przekazu, przy niewielkich nakładach finansowych, braku gwiazd i realizowaniu filmu w naturalnych warunkach, przyniosły Truffaut nagrodę za najlepszą reżyserię na MFF w Cannes i jednocześnie szerokie uznanie publiczności (ponad cztery miliony widzów).

Film jest dokumentem lirycznym dojrzewania młodego człowieka, jak określił to Konrad Eberhardt. Francois Truffaut mówi o *400 batów*: „... chciałem to zrobić, bo lepiej rozumiem świat dzieci, niż dorosłych. Chciałem zrobić jak najwierniejsze studium tego okresu, bo źle on jest znany rodzicom”.

Film kręcony jest z dokumentalną powściągliwością, a jednocześnie w tonie intymności, czułości i sympatycznego humoru. Wrażliwy i niezależny młodzieniec, a właściwie jeszcze dziecko, zderza się z szarością codzienności i obojętnością anachronicznych instytucji. Życie, przy braku wsparcia rodziców, zmusza go niemal do dorosłości, do której jeszcze nie dorósł.

Truffaut ukazuje tę skomplikowaną sytuację bez piętnowania kogokolwiek i bez melodramatycznych akcentów. Osiągnął to, na czym mu zależało: pokazał bardzo ulotną granicę pomiędzy tym co normalne, a tym co wypaczone. Ukazał, jak łatwo przekroczyć granicę pomiędzy związkiem, a rozpadem tego związku, pomiędzy chwilą niechęci, a trwałym oszustwem.

Całość przekazu wzmacnia i dookreśla ostatnia sekwencja, bliska ideom Andre Bazina. Naturalny rytm filmowi nadają przemienne długie ujęcia i ostre cięcia montażowe oraz kadry statyczne przeplecione dynamicznymi. Narracja obiektywna i obrazy subiektywne oraz fragmenty improwizacji, to środki wyrazu wykorzystywane celnie i swobodnie.

W efekcie film stał się jednym z wielkich „nowofalowych” debiutów.

Dodatkowe informacje:

1. Niektóre źródła podają, że film zdobył nagrodę Złotego Kłosa na MFF w Valladolid w 1960r. – nie udało mi się jednak zweryfikować tej informacji.
2. Film *400 batów* mógł Truffaut nakręcić dzięki wsparciu finansowemu jego teścia, Ignace’a Morgensterna, dzięki któremu założył wytwórnię Les films du carrosse (nazwa na cześć jednego z filmów Jeana Renoira). Magdalenę Morgenstern poślubił dwa lata wcześniej, a jedna z ich dwóch córek, Eva, też swoje życie związała z filmem, jako aktorka.

3. Film *400 batów* początkowo był pomyślany, jako dwudziestominutowy film krótkometrażowy, skupiony na epizodzie, w którym Antoine zmuszony jest do opuszczenia swojego domu. Miał nosić tytuł *La Fugue d'Antoine* (Ucieczka Antoine'a).